

Studenter i Ledelse
Januar 2014
Knut Hove

Fusjonsprosessen UMB+NVH.

**- Bakgrunn, politiske prosesser,
stortingsvedtak og interne konflikter**

De store linjer...

- Den Høiere Landbrugsskole på Ås fra 1859
- Norges Landbrukshøgskole fra 1897
- Universitetet for miljø- og biovitenskap fra 2005
- Norges miljø- og biovitenskaplige universitet fra 2014

Norges veterinærhøgskole 1935 - 2013

Utdanner veterinærer og dyrepleiere

Plassert sentralt i Oslo

Nær kontakt med Veterinærinstituttet

Veterinærinstituttet

Forskningsinstitutt under LMD

Sentrale oppgaver som kunnskapsleverandør innen
sjukdommer hos husdyr og akvakultur

Opprettet i 1891 i Oslo. Flyttet til Adamstua i 1914.

Kraftig utbygging på 1970-tallet. Viktig leverandør av
fagkunnskap til Mattilsynet. Flytter til Ås i 2018

Landbruksdepartementet eide institusjonene fra 1857 til 1998

- Både agronomen og veterinæren ble ansett for å være nødvendige kunnskapsbærere i samfunnsutviklingen.
- Det ble satset tungt på utdanning og forskning for å sikre matproduksjon og økonomisk utkomme for landbruket.
- Særlig fra 1970-tallet gikk bredere næringsutvikling inn i mandatet i tillegg til landbruk og mat

- 1960 tallet: Forsøk på fusjon og flytting til Ås stoppet av NVHs professorer
- 1980- og 1990 tallet: Økende bygningsmessige etterslep ved NLH og NVH. Klinikbygg på Adamstua bygger seg opp til en vedlikeholdsbombe.
- 1994 «Den grønne gren på kunnskapens tre» - Fortsatt to separate institusjoner under LMD.
- 1997 Carlson-utvalget. Nordisk samarbeid om landbruksutdanning. Synergier og kraftsamling Nordisk. NOVA et resultat.
- 199x Flytting av NVH og NLH til KD
- 2001 Dokument 8 forslag av Johansen, Dørum og Sponheim om å gjøre NLH til «Et grønt universitet» vedtatt i Stortinget.
- 2003 Norum – utvalget: Samorganisering og samlokalisering av NLH og NVH. Delt innstilling.
- 2005 Forskningsrådets faglige kvalitetssikring av Norum-utvalget (Frandsen-utvalget)
- 2006-2007 KS1 Metier lager dokumenter for kvalitetssikring¹ av Klinikbyggalternativer (Ås og Adamstua). Dovre og TØI skal evaluere og konkludere. KD måtte etter hvert «nede fra gjerdet»

Nytt argument: Smitte!

- NVH og VI bandt seg tett sammen, og krevde sameksistens (i håpet om å gjøre det for dyrt å flytte begge).
- I tillegg til behovet for nybygg ble krav til smitte og sikkerhet et prinsipp man kjørte sterkt fra veterinærsiden. Vi fikk en egen smitteutredning før KS1. Prisøkning i Mrd-klassen.
- Smitteargumentet gikk til slutt i favør av Ås: Politikerne ønsket ikke potensiell smitte til befolkningen fra husdyr (Les virus, Miltbrann) i Oslo sentrum.

Holdninger på institusjonene

- NVHs rektor og styre ønsket å utvikle NVH i Oslo sentrum. Ønsket ikke fusjon og flytting.
 - Sentrale argumenter var:
 - Kjæledyrmarkedet er i hovedstaden
 - Det ble dyrere å flytte til Ås enn å videreutvikle på Adamstua
 - Mye større samarbeid med VI og UiO enn NLH
 - Ny strategi sa eksplisitt at NVH var for liten som akademisk institusjon og at man ønsket å slutte seg til et Universitet
- Det ble gjennomført avstemninger. Rundt 20% av de ansatte ved NVH var positive til flytting og nybygg på Ås.

Holdninger på institusjonene

- NLH og UMBs styre sluttet helhjertet opp om flytteprosess og fusjon. Universitetsstatus fra 2005 skapte strategisk tyngde.
 - Styret hadde saken oppe utallige ganger i perioden 2002 til 2010
 - Faglig argumentasjon om matproduksjon og mattrygghet, globalisering, robusthet, innovasjon, synergier innen forskning og undervisning.
 - Viktig å holde en klar retning uten å provosere NVHs ansatte
 - Søkte støtte fra Nordiske modeller
 - UiOs avvisning av innlemmelse av NVH en klar fordel
 - NVH og UMBs ansatte var overveiende positive
 - Kjerringjordet-plasseringen og «Borg eller integrasjon» debatten

KD tar til slutt sin beslutning i 2007

- Bygg for NVH og renovering på UMB kom etter hvert langt opp på listene for KD og Statsbygg. Forsømmelsene fra LMDs tid ble tydeligere: Noe måtte gjøres!
- Men klinikkbygg var dyrt – og KS1 var ga ikke entydige svar på samfunnsnytt.
- LMD støttet helhjertet prosjektet. FKD var ikke entusiastisk.
- Prosjektet gikk fra et byggprosjekt til et politisk prosjekt
- Mange statsråder behandlet saken i KD
 - Kristin Clemet støttet
 - Øystein Djupedal var ingen stor pådriver
 - Tora Aasland ble en helt sentral støttespiller
 - Kristin Halvorsen hadde kraft til å få fusjonen gjennom

Alle partier i Stortinget hadde uttalt seg positivt om prosjektet på minst ett tidspunkt – Bortsett fra FrP som alltid har vært mot.

Stortingsvedtak 7. April 2008

Regjeringen fremmet 11. januar 2008 forslag om flytting av NVH og VI til Ås og om samorganisering av NVH og UMB i *St.prp. nr. 30 (2007-2008) Framtidig lokalisering og organisering for Norges veterinærhøgskole*.

Stortinget gjorde 7. april 2008 følgende vedtak i tråd med tilrådingen i *Innst.S.nr.176 (2007-2008) Innstilling fra Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om framtidig lokalisering og organisering av Norges veterinærhøgskole*:

Stortinget samtykker i at Norges veterinærhøgskole blir lokalisert på Ås og organisert sammen med Universitetet for miljø- og biovitenskap når nye bygg for Norges veterinærhøgskole og Veterinærinstituttet er ferdigstilt.

Samorganiseringen av Norges veterinærhøgskole og Universitetet for miljø- og biovitenskap skal ledes av et interimsstyre med tillit og legitimitet i alle de etablerte fagmiljøene. Interimsstyret bør komme på plass så snart som mulig, og senest 1. januar 2009.

Saken avgjort – Men blir den gjennomført?

- Felles brev fra rektorene til KD om aksept og positiv holdning til Stortingsvedtaket.
- Interimsstyre (uten fullmakter) ledet av UiOs tidligere rektor Arild Underdal (ca 18 mnd).
- Planlegging av bygg og arealbruk på Ås. Kjerringjordet eller jordvern?
- NVHs krav om å se byggebevilgning før fusjon
- 2010 til 2013: Fellesstyre + 2 institusjonsstyrer i 3.5 år. Kulturbygging gjennom forskningsprosjekter og felles arrangementer hadde relativt trange kår.
- Men mye positive signaler fra studentsiden gjennom deres samarbeid i fellesstyret.
- Sorgreaksjoner på Adamstua – og stort arbeid med byggplanlegging samtidig.
- Styret mistet sin visjonære styreleder Finn Bergesen, som døde. Erstattet av Siri Hatlen som nå leder NMBU-styret.
- Mange lange prosesser i fellesstyret. Rektorene slet med å oppnå enighet om mange ting. UMBs rektor uttrykte klart at prosessen hadde tatt for lang tid.

Revidert Nasjonalbudsjett 2013

- Første byggebevilgning på hovedprosjektet kommer
- KD Beslutter NMBU etter tilråding fra Fellesstyret
- NMBU velger rektor og nå er vi i gang.

Veien videre:

Retningen er riktig – men det blir fortsatt humper i veien!

- Kulturbygging gjennom felles prosjekter
- Samarbeid mellom studentene i formelle organer og i samfunn og klubber og kor.
- Åpenhet og positivitet: Fordi ting tar tid
- Vi må vinne noen store konkurranser (SFF, SFI nye innovasjoner osv) for å rettferdiggjøre samfunnsinvesteringene.